

Lungmedicin sista 10 åren

1

Astma

Biologisk behandling

2

Indikation

- **Svår astma**

Innan man bedömer ett tillstånd som svår astma skall man utesluta icke farmakologiska faktorer som bidrar till dålig kontroll, häribland:

- Okontrollerad miljöfaktor som triggar besvären
- Bristande följsamhet till behandling
- Felaktig eller bristfällig inhalationsteknik.
- Obehandlad interfererande samsjuklighet (ex. obehandlad rinit, rinosinuit)
- Okontrollerad inflammation i de små luftvägarna

3

När patienten är okontrollerad trots åtgärder ovan bedöms effekt av given behandling:

- Bristande kontroll trots hög dos ICS alt medelhög dos ICS kombinerat med LTRA med en eller flera långverkande luftrörsvidgande medikament (LABA, LAMA)
- Behov av OCS två eller fler kurer per år trots behandling enligt ovan

Notera att patienter som blir kontrollerade till priset av behov av regelbunden OCS behandling betraktas som svåra.

4

Preparat

- Xolair (IgE medierad svår astma)
- Nucala/Cinqaero/Fasenra/Dupixent – vid svår eosinofil/inflammatorisk astma.

5

Airsonett

6

KOL

7

Roflumilast (Daxas)

- PDE4 hämmare
- Minskar exacerbationer
- Mycket mag/tarm biverkningar

8

Bärbar syrgas

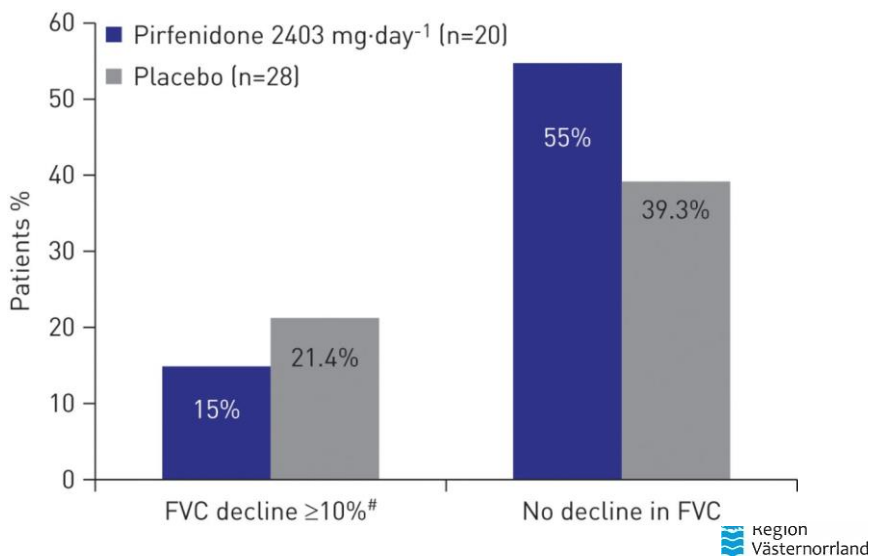

Lungfibros

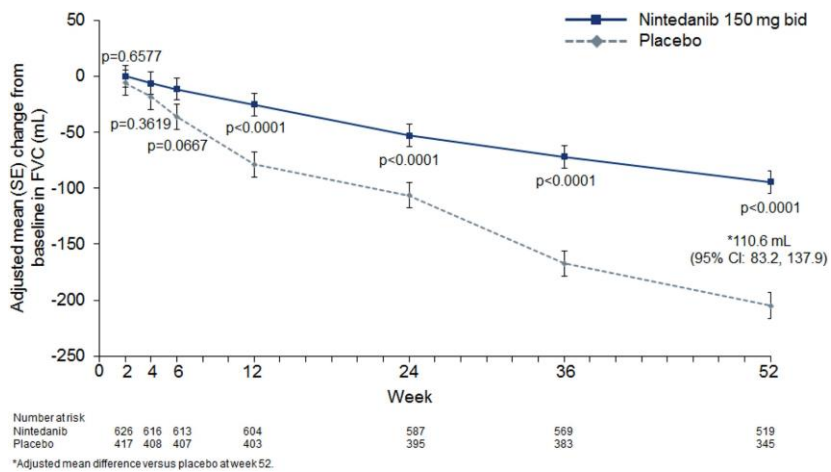
Bromsande behandling

- Pirfenidon (Esbriet)
- Nintedanib (Ofev), numera också indikation progressiv interstiell lungsjukdom.

11

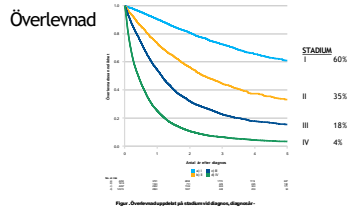
12

13

Lungcancer

14

15

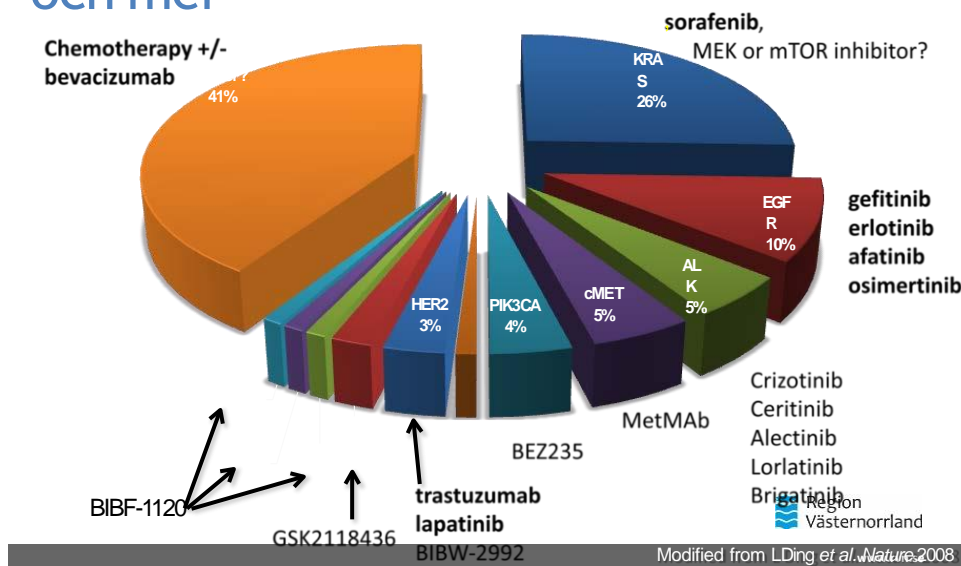

Målriktad behandling

- Början av 2000 talet
- Fortfarande begränsat antal – men bättre effekt
- Kommer hela tiden nya preparat
- PCR mot enskilda mutationer eller större analyser?

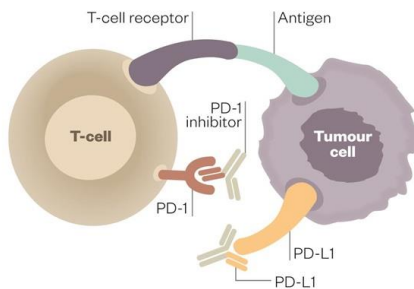
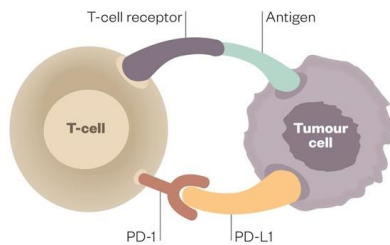
16

Individuell behandling kommer mer och mer

17

Immunterapi

18

Biverkningar immunterapi

- "Vanliga" – Trötthet, minskad aptit, illamående mm...
- Immunrelaterade – pneumonit, kolit, tyreoidit, hypofysit, hepatit mm

Utsätt läkemedlet, ge högdos kortison

Ofta går sedan börja behandla igen om kortison sätts in tidigt

Men generellt "snällare" än cytostatika

Cystisk fibros

Kloridkanalen – ger segare sekret/slem

Symtomlindrande – fysioterapeut, antibiotika mm

Nya riktade behandlingar:

Orkambi, Symkevi, Kaftrio och Kalydeco

Bara mot vissa mutationer men verkar direkt på den defekta jonkanalen – upp till 85% patienterna kan nu behandlas

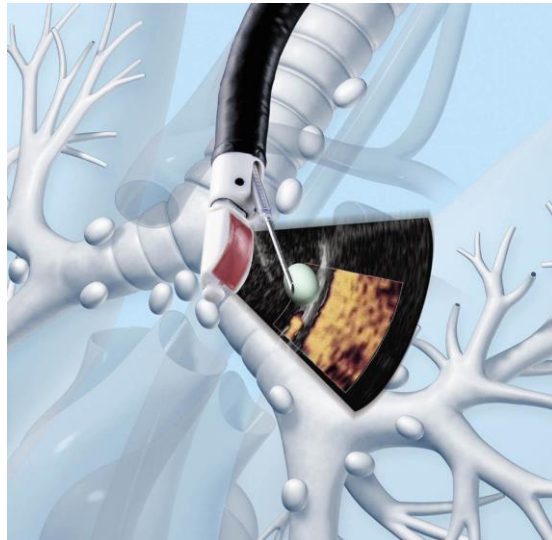
21

EBUS

Endobronkiellt ultraljud

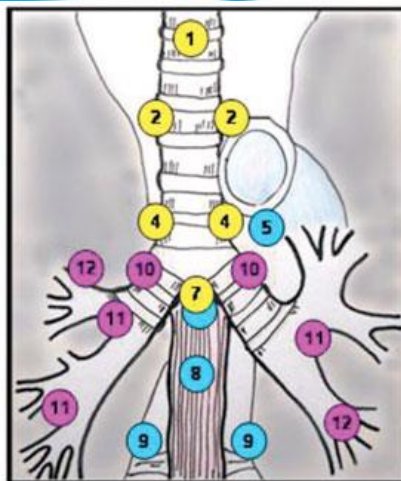
22

Region Västernorrland

www.rvn.se

23

- EBUS-TBNA and Mediastinoscopy
- EBUS-TBNA
- EUS-FNA

Region Västernorrland

www.rvn.se

24

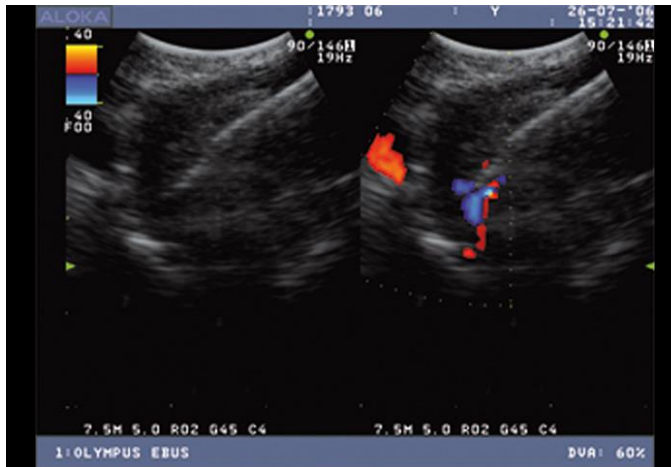
Användningsområde

- Staging lungcancer
- Diagnostik mediastinala lymfkörtlar (Lymfom? Sarkoidos?)
- Diagnostik lungförändringar

Fördelar

- Minimalt invasivt
- Fler lymfkörtelstationer åtkomliga jämfört med mediastinoskopi
- Få komplikationer
- Även körtlar nära stora kärl kan undersökas

27

Hemventilator/CPAP

28

I princip detsamma, men

- Molnlösningar
- Apparater inriktade på centrala apneer